

WIENNIK RODOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
W Lwowie miesięcznie 440 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., na prowincyi 500 Mk., za granicą 700 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe: Za 1 wiersz wiersz 1-raz. 1-raz. ogłasz. zwykły (za tekstem) 80 Mk. Za wiersz w nadzwanem i nekrologii 90 Mk. Za 1 wiersz po kronice i komunikatów 180 Mk. Za wiersz przed kroniką i repertar 160 Mk. Za wiersz na 1-szej stronie 200 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 10 Mk. Za kupno, sprzedaż 15 Mk. Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadesłanego”.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.

Adres Red. i Adm. Lwów.
Sykstuska 21. Tel. Nr. 24
Cena pojed. egzempl. na całym obszarze Polski

20 Mk.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. W I D.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Obrady Sejmu nad pragmatyką służbową.

KRYZYS.

Jeszcze min. skarbu Michalski, nie potrafił urzeczywistnić ani jednego z takim tupeństwem zapowiedzianych planów finansowych, co więcej w naradach komisji sejmowych, opracowujących jego zamierzenia finansowe okazał się wielce ustępliwym wobec wielkiego kapitału, godząc się na redukcję daniny majątkowej do 70 miliardów, które nie pokryją nawet tegorocznego deficytu budżetowego, a już życie gospodarcze samo zadłóżyło kłopoty jego twierdzeniom. Gdy bowiem dopiero przed miesiącem uzależniał p. Michalski sanację finansów państwowych od przedłużenia dnia roboczego, już dziś wielką rz. każdym dniem rosnąca armia bezrobotnych daremnie poszukuje pracy. Już dziś w wielu gałęziach przemysłu robotnicy pracują z konieczności mniej niż 8 godzin dziennie, w wielu fabrykach pracuje się zamiast sześciu, tylko 3 dni w tygodniu.

Wczoraj podawaliśmy dane ze stanu przemysłu, zebrane przez ministerstwo pracy, obecnie te dane, należy uzupełnić, że kryzys i zastój sięgnął dalej. Następuje bowiem wielka redukcja pracy w przemyśle naftowym. I w tej wielkiej i ważnej gałęzi przemysłu wypowiedzia się robotnikom praca i tu na wielką skalę przystępuje się do redukcji płac, chociaż o potamieniu życia nie może tam być mowy. Przeciwnie, tam szła drożyzniany grasuje w całej swej bezwzględności.

Jeżeli p. Michalski nie jest chory na megalomanie, to chyba dalsze, oczywiste fakta przekonają go, że wplątanie do programu sanacji finansów sprawy dnia roboczego, było wręcz niedorzecznością.

Ale zostawiamy p. Michalskiego na boku, trzeba podkreślić konieczność łagodzenia nieszczęścia jakim jest obecny kryzys i idące z nim w parze bezrobocie.

Podniósł się krzyk, aby ratować kupiectwo i przemysł, wołanie o tani kredyt państwowy rozbrzmiewa z; ze wszech stron i ze wszystkich szpalt pism burżuazyjnych, zatroskano się nagie o te sfery, które dotąd nie mogły się skrzyżować na to, jakoby się im źle powodziło. Myśli się tylko o tem, jak tym wzbogaconym warstwom przyjsię z pomocą, aby one nie uroniwszy nie przetrzymały kryzysu, a na drugim planie pozostawia się setki tysięcy obejmującej armii bezrobotnych, które nie mają możliwości i środków przetrzymać kryzysu.

Szakona urożyzna życiowa wpędza w skrajną nędzę pozbawioną pracy klasę robotniczą.

Skarb państwa nie szczydził dotąd kredytu i pomocy sferom handlowym i przemysłowym, państwo udzieliło olbrzymich gwarancji dla kredytów zagranicznych, a pomoc w znacznej części użyta była na umożliwienie gromadzenia zapasów i na utrzymanie coraz wyższych cen produktów.

I dziś woła się o kredyt, aby nagromadzone zapasy nie musiały być sprzedane po niskiej, odpowiadającej obecnej wartości pieniądza cenie.

Ponieważ w rządzie łatwo o miłąkane serce dla biednego kapitału, sprawa pomocy dla przemysłu musi być dokładnie sprecyzowana. Pomoc

Nowe konferencje w sprawie konfliktu polsko-litew.

WILNO. 25 XI (ETE). Do Wilna przybył prezes komisji kontrolnej Ligi Narodów pułk. Chardigny i jego zastępca pik. Bergera. Udadzą się oni do Warszawy, by wziąć udział w konferencyach w sprawie zatargu polsko-litewskiego.

Projekt redukcji ministerstw

WARSZAWA 25. listop. (Pat.). Komisja konstytucyjna podjęła dyskusję szczegółową nad projektem ustawy o zakresie działania władz naczelnych. Z uwagi, że komisja zatwierdziła pierwszych 8 artykułów projektu podczas sesji letniej, przystąpiono obecnie do art. 9., określającego liczbę ministerstw.

Postanowiono utrzymać ministerstwa spraw wewnętrznych, spraw zagranicznych, spraw wojskowych, skarbu, sprawiedliwości, oświaty, rol-

nictwa, przemysłu i handlu.

Ministerstwa kolei, poczty i telegrafów postanowiono złączyć w jedno ministerstwo komunikacji.

Taksamo postanowiono zjednoczyć ministerstwo ochrony pracy i zdrowia publicznego.

Ministerstwo robót publicznych jako takie zniesiono, a zakres działania przydzielono innym resortom ministerialnym.

Dalsze rokowania w sprawie G. Śląska 1 grudnia.

ZURYCH 25. listop. (Pat.). Dzienniki donoszą, że Calonder zawiadzał obie delegacje, aby mu przedstawiły do 30 listopada br. exposé swoich wniosków i życzeń. Właściwe rokowania mają się rozpocząć 1. grudnia.

KATOWICE 25. listop. (Pat.). W sprawie rokowań gospodarczych w Genewie donosi „Oberschl. Morgenpost“ z Genewy, że posiedzenia plenarne przedstawicieli obu rządów odbywać się będą w Genewie, obrady zaś komisji o-

pracowującej poszczególne punkty określone notą z 20. października br., toczyć się będą ze względów walutowych i rzeczowych w miejscowościach położonych bliżej Górnego Śląska niż Genewa. Większa część komisji pracować będzie w Gdańsku. Po ukończeniu prac komisji ostatnie główne posiedzenie odbędzie się znów w Genewie. Dziennik powyższy donosi, iż rokowania w sprawie kolei żelaznych odbywać się będą na Górnym Śląsku.

Obrady nad ustawą o zwalczaniu bolszewizmu.

WARSZAWA 25. listop. (Pat.). Komisje prawnicza, administracyjna i miejska na wspólnym zebraniu zakończyły rozprawę ogólną nad projektem ustawy o zwalczaniu bolszewizmu i wybrały podkomisję dla szczegółowego rozpatrzenia projektu.

W skład tej podkomisji wchodzi p. Cwikowski, Rajca, Dr. Marek i Dr. Steinhaus, Świada i Zmitrowicz.

Do podkomisji odesłano projekt 8 rezolucyj, zmierzających do uzdrowienia stosunków gospodarczo-społecznych.

Z komisji rolnej.

WARSZAWA, 25 XI (Pat.). Komisja rolna wysłuchała sprawozdania zastępcy prezesa Gł. Urzędu Ziemińskiego p. Makulskiego w przedmiocie opracowanego przez rząd projektu ustawy o komasacji. przyczem przedstawiciel Gł. Urzędu

Ziemińskiego zapewnił, że projekt złożony będzie do łaski marszałkowskiej jeszcze przed feriami świątecznymi. Delegat ministerstwa rolnictwa p. Miklaszewski oświadczył na zapytanie przewodniczącego, że rząd wniesie jeszcze w tym roku projekt ustawy łowieckiej.

ta musi być użyta wyłącznie na utrzymanie produkcji i utrzymanie fabryk w ruchu, a nie na to, aby przyniosł wyczerpanie i handlarze mogli utrzymać ceny i warów na wysokim poziomie. Jeżeli więc pieniądź publiczny nie ma być użyty na podtrzymanie drożyzny, ale na produkcję, zużycie kredytów państwowych mus. być oddane pod ścisłą kontrolę państwa i robotniczych związków. To jest jedyna droga, jeżeli się chce uchronić

państwo przed wstrząśnieniami, które nastąpić muszą, gdy milionowe masy daremnie będą szukać pracy i jeżeli się nie chce zapomogami dla bezrobotnych ratować beznadziejnej sytuacji. Sam kredyt dla przemysłu bez kontroli, produkcji nie ożywi, i jeżeli rząd na tę drogę nie pójdzie, klasa robotnicza, rzucona na pastwę między, zmusi go, aby i jej przyszedł z wydatną pomocą.

Rozprawa nad pragmatyką służbową

WARSZAWA. Posiedzenie Sejmu 265-te z dnia 25. listopada 1921.

W pierwszym czytaniu odesłano do komisji kilka ustaw, poczem po krótkim referacie p. Tykmana przyjęto wniosek komisji w sprawie zbierania drutu kolezastego we wschodniej Małopolsce i sprzedawania go rolnikom.

Następnie przystąpiono do dyskusji

nad pragmatyką urzędniczą.

P. ks. Scholewski oświadczył, że ustawa jest wielkim krokiem naprzód w odbudowie naszej administracji. Mowca zwraca się z apelem do urzędników, aby w zamian za to dali państwu czelesta służbę, sumiennosc i inicjatywę, i aby się otrząsnęli z marazmu.

P. Buzek oświadczył, że jestto jedna z najważniejszych ustaw, którą sejm nasz ma do uchwalenia, bo od niej zależy, jacy będą nasi urzędnicy. Ma ona niemal znaczenie konstytucyjne, a w szczególności w jeszcze większym stopniu ustawa dyscyplinarna. Mowca proponuje do art. 116 poprawkę, dalej zwraca uwagę na ust. 4. art. 116 i na art. 115, podnosząc, że z tych ustępów wypływają zbyt wielkie upoważnienia dla szefów urzędów w stosunku do urzędników niewykwalifikowanych. Dlatego mowca proponuje wykreślenie z art. 116 słów „względnie w art. 115.“ Stronictwo mowcy sprzeciwia się wprowadzeniu automatycznego awansu, którego nie znają kraje mające pierwszorzędną biurokrację.

P. tow. Strulikowski polemizuje z wywodami obu przedmówców i wskazuje na to, że uchwalona przez sejm ustawa o poprawie bytu materialnego urzędników nie jest wykonywana.

Co do zasady automatycznego awansu, to jest ona konieczna dla sanacji stosunków administracyjnych, bo wyklucza protekcję, o której wiemy, że obniża etykę urzędniczą.

P. Tomczyk twierdzi, że ustawa obudziła ogromne zainteresowanie wśród stanu urzędniczego. Urzędnicy z różnych dziedzin odbyli konferencje z posłami, czem w dużej mierze przyczynili się do opracowania tej ustawy zgodnie ze swojemu życzeniami. Ustawa nie uwzględnia pracowników kolejowych, pocztowych i telegraficznych. Dlatego nieodzowne jest opracowanie odpowiedniej ustawy także i dla tych kategorii urzędników.

P. Matakievicz wnosi poprawkę do art. 11, aby w kategorii II. gdzie jest wymagano wykształcenia średnie, dodać słowa „przy złożeniu egzaminu dojrzałości“. Do art. 8. wnosi poprawkę dotyczącą ustępu ostatniego, w którym

jest mowa o ponownem przyjęciu urzędnika karanego sądowo lub wydalonego ze służby państwowej. Mowca żąda, aby osoby karane za przestępstwa popełnione w chęci zysku, nie były do służby państwowej przyjmowane. W końcu mowca oświadcza się za awansem automatycznym.

Przystąpiono do dyskusji szczegółowej i do głosowania.

Przyjęto poprawki p. Matakievicza, aby nie przyzwać do urzędów urzędników karanych za przestępstwa popełnione w chęci zysku, odrzucono zaś jego poprawkę, aby urzędnicy II. kategorii musieli mieć egzamin dojrzałości.

Do art. 17. wnosi poseł Hertz poprawkę, aby II. kategoria służby państwowej rozpoczynała się od IX. stopnia służbowego zamiast od X. Imieniem podkomisji sprzeciwia się temu sprawodawca, zaś imieniem rządu wiceminister skarbu Mańkowski.

Przy art. 25. p. Hertz wnosi o skreślenie ust. 2, zakazującego urzędnikowi należenia do stowarzyszeń lub zrzeszeń niemogących się pogodzić z jego stanowiskiem, oraz ust. 6., zakazującego urzędnikom wytaczania w prasie spraw osobistych.

W głosowaniu odrzucono poprawkę p. Herta i przyjęto art. 25. w brzmieniu komisji t. zn. z wypuszczeniem w ust. 2. zakazu należenia do stowarzyszeń a z utrzymaniem zakazu należenia do związków mogących zakłócić należyty bieg zarządu państwowego.

Poprawkę p. Trzciskiego o przywróceniu tekstu rządowego, odrzucono 99 głosami przeciw 64. Na tem dalszą dyskusję odroczone.

Ponieważ p. Buzek wniósł o odcisnienie art. 116. do komisji budżetowej, marszałek zaproponował, aby komisja budżetowa do przyszłego posiedzenia tym artykułem się zajęła. Wniosek p. Buzka przyjęto 78 głosami przeciw 74.

Bez dyskusji przyjęto wniosek konwentu seniorów w sprawie dodatku do regulaminu sejmowego w kwestyi sadu honorowego.

Na tem posiedzenie odroczone.

Następne posiedzenie we wtorek, dnia 29. bm. o godz. 4. popoł. Na porządku dziennym między innymi pierwsze czytanie projektu ustawy o daninie wyrównawczej.

WARSZAWA 25. listop. (Pat.). Komisja komunikacyjna postanowiła wnieść na plenum Izby poprawkę do art. 113. projekt pragmatyki cywilnej, przyjmując w zakresie działania ustawy pracowników kolejowych, dla których opracuje oddzielną pragmatykę.

Ludność Polski.

Główny Urząd Statystyczny ogłosił drukiem tymczasowe wyniki spisu ludności, przeprowadzonego dnia 30 września 1921 roku. Ludność wynosiła:

Miasto Warszawa	931.176
Województwo warszawskie	2.111.165
• łódzkie	2.256.655
• kieleckie	2.537.127
• lubelskie	2.090.040
• białostockie	1.290.086
• nowogródzkie	1.296.417
• poleskie	865.035
• wołyńskie	1.501.511
• poznańskie	1.970.822
• pomorskie	941.461
• krakowskie	1.986.055
• lwowskie	2.724.327
• stanisławowskie	1.344.630
• tarnopolskie	1.419.355
Śląsk Cieszyński	145.241

Ogółem w Rzeczypospolitej Polskiej 25.405.103.

Ogólna liczba ludności będzie jednakowoż nieco wyższą, ponieważ liczyć się trzeba z pewnymi opuszczeniami, a także przewiduje się jeszcze uzupełnienia.

Prócz tego liczba podana nie obejmuje zupełnie osób, spisanych przez władze wojskowe. Spis nie obejmował Górnego Śląska, którego część, przyznana Polsce, liczyła w roku 1916 — 892.896, w roku 1819 — 980.296 mieszkańców.

Powstanie na Ukrainie.

WARSZAWA. (Russpress). Ruch powstańczy na Ukrainie nie wygasa, lecz odwrotnie — przybiera charakter coraz więcej ożywiony.

Ze źródeł dobrze poinformowanych współpracownik Russpressu dowiaduje się, że oddziały powstańcze zajęły w ostatnich dniach Ekaterynosław.

Na zachodniej Ukrainie udało się bolszewikom posiłkującym się 3-ma pancernymi poligami odbrać powstańcom stację węzłową Fastow, Koziatin Zmierzynkę i zepchnąć oddziały powstańcze w południowym kierunku od linii kolejowej — Zmierzynka.

W rejonie Korostenia powstańcy wstrzymali swój marsz w kierunku Kijowa i zajęli wyczekującą pozycję.

Wiadomości o przeniesieniu głównej kwatery sił powstańczych do Zytomierza są, jak się zdaje mylne.

Uchodźcy z zachodniej części Ukrainy stwierdzają, że władza sowiecka de facto jest uznawana jedynie w Odesie, Kijowie i na niektórych liniach kolejowych.

Dla podniesienia ducha czerwoparmięjcow, bolszewicy wmawiają im, iż duch powstańczy na Ukrainie znacznie pogorszy, a prowizyjne braki Rosji sow.

Na czele powstańców stoi ataman Tiuftunik; pomocnikiem jego jest dowódca oddziałów powstańczych z nad rzeki Boh — ataman Zabołotnij, któremu podlegają także i rosyjskie oddziały antybolszewickie, uformowane w Chersońskiej gubernii.

CZICZERIN ZNOWU ATAKUJE RZĄD POLSKI

Cziczeryn ogłosił swięto komunist, zawierający mowy atak na Polskę. Cziczeryn twierdzi, że „żadnego powstania nie było“, a miało miejsce jedynie „wtargnięcie na Ukrainę band petlirowskich przy współudziale władz polskich“. Ruch ten ma być już całkowicie zlikwidowany przez wojska czerwone, oddziały Tiuftunika podobno zostały rozbite, a jego sztab i kancelaryja wpały w ręce bolszewików, przyczem jakoby zostały pochwycone liczne dokumenty stwierdzające rzekomo udział polskich czynników urzędowych w organizacji powstania.

DALSZE ROZPRAWY NAD DANINĄ.

WARSZAWA 25. listop. (Pat.). Komisja skarbowo-budżetowa załatwiła w dyskusji szczegółowej nad projektem ustawy o daninie państwowej art. 7—10, art. 11. przyjęto z poprawką p. Stapińskiego, dotyczącą zmniejszenia daniny dla przedsiębiorstw eksportujących produkt naftowe wysyłane na skutek polecenia Urzędu Naftowego, dalej przyjęto art. 12—17, i art. 18. i 23. połączone w całość, wreszcie przyjęto art. 19—22 i 24—38. Całość projektu obejmuje 56 artykułów.

Następne zebranie komisji odbędzie się 26. bm.

5 miliardów niedoboru m. Warszawy

WARSZAWA, 24 XI (Pat.). Według obliczeń przybliżonych budżetu m. Warszawy w dochodach wynosi około 2 miliardy Mp, w wydatkach około 7 miliardów. Niedobór wynosi około 5 miliardów Mp.

Nadestane.

Jeszcze tylko 3 dni
26—27—28 b. m.

wyświetlają kinoteatry

„Marysienka“ i „Kopernik“

Jej ekscelencya śmierć

dramat w 6 ciałach z MOŻUCHINEM na czele

Konferencja w sprawie bezrobocia.

WARSZAWA, 24 XI. Z inicjatywy komisji gospodarczej Związku polskich posłów socjalistycznych rząd zwołał dziś konferencję przedstawicieli przemysłu i robotników w sprawie przesilenia w przemyśle i bezrobocia.

Obradom przewodniczył kierownik ministerstwa przemysłu i handlu Dr. Strassburger, uczestniczyli posłowie Diamand i Żuławski (P. P. S.), Nader (N. P. R.), Gdyl i Lisiecki (Ch. D.), nadto delegaci Centralnej Komisji Związków zawodowych, polskiego Zjednoczenia zawodowego i Zjednoczenia polskich Związków zawodowych chrześcijańskich, a także przedstawiciele centralnego związku przemysłu, handlu, górnictwa i finansów, oraz delegaci poszczególnych gałęzi przemysłu z Poznania i Małopolski.

Przewodniczący Dr. Strassburger podał jeszcze raz do wiadomości znany program sanacji przemysłu, a po długiej dyskusji, w której zabierali głos prawie wszyscy delegaci Dr. Strassburger oświadczył, że rząd weźmie pod uwagę opinie wyrażone i będzie zwoływał konferencje z przedstawicielami poszczególnych grup przemysłowych.

Podpisujcie polską p. życzkę państ.

Delegacje pol. Zw. Zawodowych u prez. Ponikowskiego.

W sprawie kryzysu przemysłowego.

WARSZAWA, 24 XI. Onegdaj w gmachu sejmowym prezes min. Ponikowski w obecności min. skarbu Michalskiego, min. pracy Darowskiego, kierownika min. przem. i handlu Strassburgera, oraz dyrektora Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej Bigo przyjął delegację polskich Związków zawodowych.

Z pośród delegacji przemawiali przedstawiciele robotników przemysłu: włóknistego, garbarskiego i metalurgicznego, przedstawiając potrzeby robotników podczas obecnego przesilenia w przemyśle, co powoduje redukcję pracy. Prezes ministrów i ministrowie, odpowiadając, informowali delegatów o zarządzeniach, mających na celu złagodzenia kryzysu.

Zarządzenia te polegają mają na zawieszeniu podatku od węgla wynoszącym obecnie 20 pr. ceny węgla, na stopniowym obniżeniu taryf kolejowych naprzód na drzewo, naitę itd., a wplywaniu na obniżkę cen żywności, na ułatwieniu eksportu i niepowiększaniu listy towarów zakazanych do importu, oraz — na pomocy kredytowej dla przemysłu. Kredyt ten wynoszący obecnie 20 miliardów ma być podwyższony, a będzie udzielany pod zastaw towarów, za dwoma podpisami bez pośrednictwa banków etc.

Gruzja pod jarzmem bolszewików.

PARYŻ. 24 XI (Russpress). „Causo Commune“ dowiaduje się z Konstantynopola: W Gruzji wybuchły poważne rozruchy, do czego przyczyniły się następujące okoliczności:

Robotnicy w Tyflisie odczuwając coraz dotkliwiej wszystkie ciężary okupacji bolszewickiej, wysłali delegację do gruzińskiego komitetu rewolucyjnego z następującymi żądaniami na piśmie, zaopatrzonem 5.132 podpisami robotników.

1. przywrócenie niepodległości Gruzji, 2. wycofanie wojsk sowieckich, 3. poprawa bytu robotników, 4. uznanie praw obywatelskich, 5. uwolnienie więźniów politycznych.

Delegaci byli aresztowani i zamknięci w więzieniu, co wywołało wzburzenie wśród ludności, która zmanifestowała swój protest strejkami powszechnym.

Na wiecu studenckim w Tyflisie, 200 studentów postanowiło jednoznacznie popierać proletaryat.

W celu stłumienia ruchu bolszewicy stosują coraz okrutniejsze represje, aresztowano 2000 osób.

Żądania robotników niemieckich.

BERLIN. (Russpress). W odpowiedzi na żądania związku przemysłowców, domagających się, aby koleje żelazne przeszły do rąk prywatnych przedstawiciele niemieckich organizacji robotniczych wysunęli również swój program minimalny, wypełnienia którego będą się domagali wszelkimi siłami.

Program zawiera następujące punkty: 1. Udział państwa w majątkach prywatnych. Tow. Akc. powinny przekazać państwu 25 pr. swych kapitałów akcyjnych. 2. Socjalizacja kopalni węgla. 3. Nowe organicy przedsiębiorstw komunikacji na zasadach ekonomicznych. 4. Kontrola handlu wewnętrznego w celu ukroczenia spekulacji walutowej. 5. Wolny wóz tylko przedmiotów niezbędnych. 6. Podwyższenie cła dla towarów przewozowych w celu zwalzenia spekulacji walutowej. 7. Natychmiastowe wprowadzenie w życie ustawy o podatkach nadzwyczajnych. 8. Zastosowanie środków dla ściągania podatków od dochodu. 9. Większe opodatkowanie zysków z operacji giełdowych i walutowych. 10. Zaprowadzenie kontroli monopolów prywatnych.

Anglik w Polsce.

Między dziennikarzami angielskimi, którzy niedawno zwiedzili nasz kraj, był zastępca działacza „Scotsman“.

Wynikiem tych odwiedzin jest szereg artykułów pod tytułem „Poland today“ (Polska dzisiejsza), w których omawiane są najpierw stosunki walutowe. Autor podnosi ogromną różnicę między siłą kupna marki wewnątrz a zewnątrz kraju. Różnicę tę wyświeta kilkoma przykładami z własnego doświadczenia. Otóż opowiada, jak zjadł obiad a la carte w jednej z najlepszych restauracji warszawskich, którego cena wynosiłaby w walucie brytyjskiej cztery i pół szylingów — razem z winami francuskimi i likierami polskimi — czyli około jednej dziesiątej części tego, co by kosztował w dobrym lokalu londyńskim. Za dłuższą jazdę dorożką płacił 300 marek — suma, która równa się nominalnie piętnastu szterlingom, a rzeczywiście trzem pensom. Kapitał jednej z najbardziej znanych firm maszynowych wynosi, według obecnego kursu, około dwóch tysięcy stu szterlingów, a wartość wszystkich lokali i zakładów jej obliczono na pięćdziesiąt siedem szterlingów. Publicysta szkocki zgadza się z tem, że to znizienie waluty jest pozbawione wszelkiej racji.

O kolejach polskich pisze, że choć pociągi niezbyt szybko się poruszają, jednak są punktualne i zauważa, że pod odpowiednim kierownictwem koleje powinny dawać obfite dochody.

Chwali letniska karpackie i wyraża zdumienie nad rozwojem przemysłem mechanicznym i tekstylnym, który miał sposobność oglądać i osądzić nie tylko podczas odwiedzin Targów Wschodnich lecz także podczas odwiedzin różnych miejsc wytwórczych. Za główne zaś źródło bogactw kraju naszego uważa rolnictwo. Chłop polski co prawda, z powodu swego konserwatyzmu i zastarzanych urządzeń rolnych, nie wydobywał z ziemi tyle, ileby wymagano w Wielkiej Brytanii istnieją jednak liczne folwarki, gdzie się uprawia ziemię według najnowszych metod i które są głównym źródłem zaopatrzenia ludności miejskiej w żywność.

Żeby dać czytelnikom pojęcie o tem, ile kraj się już podniósł po świeżej inwazji bolszewickiej, wspomina, że oblicza się w Polsce, że tego-roczne zbiory nie tylko wystarczą dla własnych potrzeb, ale że jeszcze zostanie coś do wywiezienia, przyczem w drugim roku żniwa powłany być jeszcze obfitsze.

O niedoborze budżetowym pisze, że jest spowodowany przeważnie przez wydatki wojskowe, oraz aprowizacyjne. Liczy więc, że ze zmniejszeniem wojsk, na stopie wojennej stojących, oraz z powiększeniem produkcji krajowej, będzie ogromnie zmniejszony. Dodaje jednak, że niedobór 14.000 miliardów marek odpowiada tylko 3.000 marek, czyli 3 pensy od osoby na walutę angielską.

Największą potrzebą Polaków — zdaniem pisarza — jest kierownictwo przemysłowe: ostrzeżga swoich rodaków, że o ile Wielka Brytania i Stany Zjednoczone takiego nie dostarczą, to ze złagodzeniem waśni między Polską a Niemcami, ci ostatni obejmą tę rolę.

Odbudowywanie fabryk, mostów, naprawianie dróg i t. d. i t. d. zrobiły na dziennikarzu silne wrażenie. O życiu intelektualnem mówi, że „przez uniwersytety i szkoły techniczne tętni naprężone życie umysłowe“.

Omawiając sprawę żydowską, dziennikarz szkocki zdaje sobie z tego jasno sprawę, że choć istnieje pewna liczba spolszczonych izraelitów, utożsamiających się pod każdym względem z krajem swego urodzenia, jednak stanowi ona znikomą część wobec ogromnej masy swoich współwyznawców, którzy nie mają ani zdolności ani chęci zasymilowania i i których sposób życia stanowi prawdziwe niebezpieczeństwo dla zdrowotności ogólnej.

Autor przyznaje, że Polacy zawsze traktowali z największą tolerancją wszystkie narody, bez względu na religię, więc także i żydów, lecz wzrost antysemityzmu jest dla każdego jasną rzeczą. Nie-

nawieć ta — ciągnie dalej publicysta — nie jest ani rasową, ani religijną, lecz ekonomiczną. Korzeń zła tkwi w tem, że żydostwo, nie trudniąc się rolnictwem, jest skupiona w miastach, gdzie zajmuje się drobnym handlem. Żadne państwo nie może pozwalać na istnienie takiej licznej klasy pośredników handlowych, gdyż towar, przechodząc przez tyle rąk, nim dostaje się w posiadanie konsumenta, musi koniecznie wzrastać w cenę. Gdyby przynajmniej połowa żydów była się pracy wytwórczej, tak jak na przykład w Wielkiej Brytanii, to położenie byłoby znacznie lepsze; o takim jednak zwrocie nie ma dotychczas najmniejszego znaku. W końcu zaznacza, że „obecne położenie nie jest takim, jakiego żaden myślący człowiek nie może rozważać bez obaw, a rozwiązanie tego zagadnienia będzie ciężką próbą dla mężów stanu polskich. Jeżeli nie znajdzie się wyjścia, następstwa muszą być dla środkowej Europy poważne“.

Autor następnie przechodzi do sprawy granic Polski.

„Dążność Polski do morza, jako sprawa potrzeby kupieckiej, oraz znak niezawisłości — pisze dziennikarz — jest uzasadniona. Odmowa Polakom przystępu do morza musiałaby koniecznie dać powód do niezadowolenia. Gdańsk jest naturalnym portem Polski, bez którego nie może ona istnieć. Polska bowiem jest jedynym krajem środkowej Europy, z którego można handlowo korzystać“.

Omawiając sprawę „Wschodniej Galicji“ pisze między innymi: „Rozwój rolniczy i przemysłowy jest bezsprzecznie wynikiem głównie wysiłków Polaków, i byłoby hańbą pozbawie Polskę jednego z jej najbardziej historycznych miast — Lwowa, stolicy tej ziemi a byłoby jeszcze gorzej — ciągnie dalej — zostawić ziemię tę na 15 — 20 lat w zawieszeniu, nim ustalonyby plebis. cytem jego stosunki administracyjne. Taka polityka, pociągnęłaby za sobą ustawiczną niepewność, paraliżując prawidłowe życie kraju, którego rozwój z jego zasobami węgla, nafty i drzewa, jest niezbędnym dla przyszłości ekonomicznej całej Polski“.

O Warszawie dziennikarz pisze, że można ją śmiało porównać z każdą inną stolicą europejską. Zachwyca się jej parkiem i teatrem greckim pod „gołem niebem“. O teatrze miejskim tak się wyraża: „W teatrze miejskim — bo Warszawa odczuwając brak potrzeb życiowych uważa zbytki za tembardziej niezbędne — widzieliśmy taki balet, jaki pewnie nie będziemy widzieli w Londynie, dopiero jak zbudują tam scenę dwa razy tak wielką, jak którakolwiek obecnie w Londynie istniejąca“, nicmałej go zachwycała piękność muzyki, tańca i inscenizacya.

Lwów — pisze sprawozdawca — był przez kilka wieków targiem między zachodnią Europą a Wschodem i obecnie usiłuje zdobyć sobie analogiczne stanowisko przez urządzenie półrocznych wystaw wyrobów polskich. Urządzenie pierwszej wystawy, razem z zabudowywaniem domów, trwało około 2. miesięcy, co chyba uspokoi tych, którzy wątpią w energię Polaków i ich zdolności organizatorskiej, a ekspozycy pawilonów wywołują zdumienie u tych, którzy dotychczas wyobrażali sobie, że przemysł kraju jeszcze bardzo nisko stoi.

Dzieje chłopów w Polsce

napisał

Dr. Adam Próchnik.

Nakład Ludowego Spółdzielczego Tow. Wydawniczego we Lwowie. Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Nowiny z dnia.

Lwów, 26 listopada.

REPERTUARIUM TEATRU MIEJSKIEGO W LWOWIE.

W sobotę o godz. 330 popoł. „Dziady“, sceny dramatycznej w 6 odsłonach A. Mickiewicza.

W sobotę o godz. 730 „Trubadur“, opera w 4-ach aktach Verdigo.

W niedzielę o godzinie 330 po południu staraniem „Komitetu rozrywek dla młodzieży szkolnej“ „Dziady“, sceny dramatycznej w 6 odsłonach według inscenizacji A. Wyspiańskiego.

W niedzielę o godzinie 730 „Kobieta, która zabiła“, sztuka w 5 aktach Garriksa.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUARIUM „TEATRU NOWOŚCI“, ul. Słoneczna.

W sobotę o godz. 730 „Taniec szczęścia“, operetka w 3 aktach R. Stelza.

W niedzielę o godzinie 730 „Taniec szczęścia“, operetka w 3 aktach R. Stelza.

W poniedziałek o godz. 730 „Ostatni walc“, operetka w 3 aktach Oskara Straussa (premiera).

Bilety do Teatru Nowości sprzedaje kasa zamawiają w teatrze Wielkim wejście od ul. Legionów w dzień zaś przedstawienia od godziny 5 popoł. w Teatrze Nowości (Pasaż Hermanów).

REPERTUARIUM „TEATRU MAŁEGO“ (Gródecka 3 b):

W sobotę o godzinie 730 „Nina“, sztuka w 4 akt. Leopolda Kampa.

W niedzielę o godz. 730 „Nina“, sztuka w 4 aktach Leopolda Kampa.

W poniedziałek o godz. 730 „Nina“, sztuka w 4 akt. L. Kampa.

REPERTUARIUM TEATRU ART-LITERACKIEGO „UL.“

Program od 21 listopada. 1) Część koncertowa Ardea, Trouém, Bronowski, Michałowski, Miński, Wik iński, inni. 2) „Lady“, sketch. 3) „W starym piecu djabel pali“, farsa. Dział art. dek. K. Kurwiłowicz.

Repertuar ukraińskiego teatru tow. Besida Sala Łysenki Szaszkiewicza 5.

W sobotę dnia 26 listopada (po raz drugi) „Zakon“ (Pravo) dramat w 4-ech aktach Włodzimierz Wyanyczehki.

NASZE TELEFONY. Linki Lwów-Warszawa znowu zepsuta, Lwów-Kraków funkcjonuje źle.

PREMIERA NOWEJ OPERETKI. Ruchliwy Teatr Nowości wystawia w poniedziałek dnia 28. bm. poraz pierwszy nową, świetną i pod względem muzycznym wartościową operetkę Oskara Straussa pt. „Ostatni walc“, która będzie cieszyła się na pewno podobnym sukcesem jak „Taniec szczęścia“. W „Ostatnim walcu“ główne role odtworzą, pp. Niedzielski, Oledzki, Koczyński, Ordon, Szmidt, Brzeska, Kasprowiczowa, Rapaeka, Szczęsna. Akt pierwszy i trzeci rozgrywa się koło Petersburga, akt drugi u Wielkiego Księcia Pawła w Zamku w Petersburgu. Rolę W. Księcia kreuje p. Bojanowski. Piękne zupełnie nowe dekoracje wyszły z pracowni Balka i Polityńskiego. Tańce rosyjskie układu naszego baletmistrza St. Fabiszewskiego odtanczą: pp. Łozińska, Burkaeka, St. Fabiszewski i corps de ballet — przesłizne tańce cygańskie światowej sławy baletmistrze: pp. N. Kirsanowa i A. Fortunato bawiący u nas na gościnnych występach. Reżyseruje p. Tatrzański, przy pulpicie kapelmistrza p. Alfred Stadler.

Sprzedaż biletów we wszystkich kasach już się rozpoczęła. Dyrekcja pragnąc, aby publiczność uniknęła tłoku przy kasach, już na trzy dni przed premierą oddała bilety wstępu tak do kas w Teatrze głównym jak i do kasy miastowej. — Nowością w tej operetce będą również nowe piękne efekty świetlne.

„KOBIETA KTÓRA ZABIŁA“ powtórzona będzie z powodu licznych zgłoszeń, w niedzielę wieczorem w Teatrze Wielkim w fejsarnej odsadzie. Sprzedaż biletów we wszystkich kasach już się rozpoczęła i postępuje w tym tempie, że widownia znowu będzie pełna.

II. WYSTAWA W MUZEUM LUBOMIRSKICH. W niedzielę dnia 27-go bm. o godz. 11-oj rano nastąpi otwarcie Wystawy Rysunków Por-

tretowych z XV.—XVII. w. w światłodrukach barwnych. Zarząd Muzeum, rezerwując jedną z najpiękniejszych sal na wystawy zmienne, czasowe, ma zamiar zaznajomić szersze sfery z bogatym materiałem artystycznym, przechowanym w Ossolineum, a nie wystawionym z powodu braku miejsca, lub też z innych względów, na widok publiczny. — W ten sposób drogą kolejnych, planowo obmyślanych wystaw, będzie można poznać zwłaszcza wspaniały zbiór rycin, rysunków oryginalnych i sztychów, znajdujący się w tym muzeum, złożony w tekach, szerszej więc publiczności trudno dostępny. Także przepyszny zbiór Pawlikowskich, znajdujący się obecnie również w Ossolineum, dostarczy materiału do niezwykle interesujących wystaw. Wstęp niejako do tych przyszłych wystaw stanowi wystawa rysunków portretowych mistrzów dawnych XV.—XVII. stulecia. Są to bezcenne oryginały, przechowane troskliwie w Bibliotece Narodowej w Paryżu i w słynnym Instytucie Städla w Frankfurtu, podane w doskonałych reprodukcjach, także barwnych, które stanowią wprost ostatni wyraz współczesnej grafiki fotomechanicznej i najdokładniej oddają charakter oryginału. Wystawa taka, spełniająca ważną rolę artystyczną i dydaktyczną, obudzi niewątpliwie żywe zainteresowanie w naszym mieście.

KOMITET ROZRYWEK DLA MŁODZIEŻY przy wydanej pomocy Komisji Teatralnej Rady Miejskiej i dzięki staraniom Dyrekcji Teatrów Lwowskich, — urządza przez kilka sobót przedstawienie „Dziadów“ Mickiewicza dla młodzieży.

Arcydzieło to poezji naszej, niewidziane od szeregu lat na scenie lwowskiej, ukaże się po raz pierwszy w sobotę dnia 26. bm. wedle zapowiedzi Dyrekcji, w nowej a bardzo starannej obsadzie i wystawie. Ażeby pokryć koszty tych przedstawień, Komitet był zmuszonym podnieść znacznie ceny biletów (fotele od 250—100 mk., łoże od 1.500 do 1.000 mk.).

Na pierwsze przedstawienie rozesłano bilety do tych szkół, które przed kilkoma tygodniami przysłały zamówienia. Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego poleciło Dyrekcji szkół okólnikiem L. 471/OP by ułatwiły młodzieży zakupu urzeczonych Dziadów przez wczesne zamawianie biletów (Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego III. p. drzwi Nr. 6).

PRZECIW NARUSZENIU USTAWY o ochronie lokatorów odbędzie się w niedzielę dwa wieczory. Jeden robotników i przemysłowców w Izbie robotniczej o godz. 11-tej przedpoł., drugi kupców o godz. 10-tej przedpoł. w sali Domu narodowego. Tym dwóm kategoriom projekt rządowy grozi wyrzuceniem na bruk przez wyjęcie ich z pod opieki ustawy.

Jak się dowiadujemy, od tej niedzieli za tydzień odbędzie się ogólny wiec lokatorów, bo tym znowu głozi ogromna podwyżka czynszów i równoczesne nałożenie podatku mieszkaniowego. Jak z tego widać zagraża nam „fala tanioci mieszkań“, bo dzięki pomysłom min. skarbu biedniejsi lokatorzy mogą łatwo zamieszkać pod gołym niebem..

Z POCZTY. Okręgową Dyrekcją poczt i telegrafów we Lwowie zawiadania, iż w Urzędzie pocztowym Lwów 4 (gmach Województwa), została uruchomiona stacja telegraficzna. Stacja ta przy muje telegrafny (państwowy i prywatny) bez ograniczenia w dnie powszednie od 7 godz. w locie, względnie 8 godziny w zwrę, do 21 godz. natomiast pełni służbę oddawczą tylko dla telegramów przeznaczonych dla władz i urzędów pomieszczonego w gmachu b. Namiestnictwa, oraz dla osób tamże zajętych, o ile w adresie nie jest podane prywatne pomieszczenie adresata. W niedzielę i święta stacja telegraficzna Lwów 4, narazie nie funkcjonuje.

POLSKO-AMERYKANSKI KOMITET POMOCY DZIECIOM. Cena porcji posiłku wydawanego dzieciom przez kuchnię Polsko-Amer. Kom. Pom. Dzieciom zostaje z dniem 1. grudnia podniesiona do 8 mk. Z opłat tych pokrywane są koszty administracji, które w ostatnich czasach wzrosły niepomieranie.

Artykuły żywnościowe dla dokarmiania 600 tys. dzieci dostarczane są darmo przez Amer. Wydział Rat., oraz Rząd Polski, który dostarcza

na ten cel mąkę i cukier i pokrywa koszty transportu i magazynowania żywności.

HULAJ DUSZA! Donoszą nam z Wierzbicy pow. Dubno, że tamtejszy posterunek policyi aresztował niejakiego Krzyżanowskiego Piotra, pono, aby następnego dnia posłać pośrednika do ojca aresztowanego z zadaniem okupu w kwocie 40.000 mk. Gdy ta próba szantażu się nie udała, aresztowanego wypuszczono na wolność. Po nieważ te praktyki policyjne w tamtych stronach są codzienną klęską ludności, apelujemy do władz, aby zabrały się do zrobienia porządku z tego rodzaju rządami.

KURSA WALUT. Wczoraj na czarnej giełdzie waluty obce spadły nieco i panowała tendencja zniżkowa. Płacono za dolara od 3.400 do 3.520 mk., jeje rum. od 22 do 23 mk.

Na giełdzie oficjalnej płacono podobnie jak wczoraj dolary po 3.200 mk., dol. kanadyjskie po 2.700 mk., czeskie korony po 32 mk., franki franc. po 220 mk., szwajcarskie po 575 mk., marka niemiecka od 9 do 11 mk. polsk., jeje rum. od 18 do 19 mk., funt szter. po 13.500 mk.

W ostatnich czasach giełda w Zurychu notuje charakterystyczne wahania. Marka polska podnosi się do 0.17 poczem spada na 0.15. Przedwczoraj znow notowano 0.15, wczoraj 0.16, świadczy to o pewnego rodzaju ustaleniu się waluty.

WYPADEK ZE WŚCIEKŁYM KOTEM. Wczoraj wieczór w rzeczywistości Szwarzowej przy ul. Kuroparkowskiej l. 1. wściki kot pokasał 6-cioletniego dziecka i kilka osób starszych, oraz dwa psy. Posterunkowy Stolarz zastrzelił niebezpieczne stworzenie.

DOBRA KLIENTELA. W sklepie Smalskiego przy pl. Halickim, wczoraj, Katarzyna Rzeniak, licząca lat 24, z Zabłocia, pow. Brody, kupowała materje. W tym czasie skradła materję barabanową (wartości 20.000 mk.).

W sklepie M. Małta Bąstoczek przy ul. Kamińskiego l. 19, Mykieta Król, kupując skradł jeden kapelus.

W obu wypadkach skradziony towar odebrano, zaś oboje zamknięto w aresztach policyjnych.

WALKA Z WALUCIARZAMI I ARESZTOWANIE 2 BANKIERÓW. Policya stale tropi waluciarzy na czarnej giełdzie, którzy przeżywiają obecnie „czarne“ godziny. Wczoraj znow ujęto sporą paczkę tych osobników, zaś obce waluty które przy nich znalezione, skonfiskowano, a samych ukarano za tamowanie komunikacji na chodnikach.

Przedwczoraj w nocy policya w mieszkaniu Maurycego Teitelbauma, byłego właściciela kantoru a współnika kantoru wymiany „Litwak i Synowie“, zarządziła rewizję i aresztowała tam 19 mężczyzn, przy których znaleziono wiele obcej waluty i marek polskich, oraz wiele notatek, dotyczących się obrotów obcymi walutami. W dwóch kasach Teitelbauma znaleźli oni 6 milionów marek polskich, znaczną ilość obcej waluty i złotych monet. W nocy spisywano protokoły z ujętymi, oraz obliczono, że skonfiskowane monety przedstawiają wartość 10 milionów marek. Liwele i Teitelbauma zamknięto w aresztach policyjnych.

WYPADEK NA ULICY. W ulicy Lyczakowskiej wczoraj popołudniu 8-letnia Genia Galantówna upadła, złamała lewą rękę. Pogołowic rat. udzieliło jej pomocy.

CZYJ WILCZUR? W urzędzie śledczym policyi przy ul. Kazimierzowskiej, jest do odebrania zabłąkany wilczur.

BILETY DO AMERYKI I KANADY POTANIALY. Linka Kurarda we Lwowie, ul. Sykstuska l. 37, komunikuje, że obecnie bilety III. kl. ze Lwowa do New - Jorku kosztują 114 dolarów, a do Kanady 106 dolarów.

Zgubiono portfel z dokumentami na nazwisko Gerz. Uczciwy znalazca zechce złożyć za wynagrodzeniem MK. 10.000 u p. Gerza przy ul. Świętokrzyskiej 11 a lub u właściciela Kawiarni Teatralnej we Lwowie.

KINO LEW. Dziś, w sobotę, dnia 26 listopada i w dni następne

„I JOLA” dramat w 6-ciu aktach według powieści Jerzego Żuławskiego. Sala dob. ze ogrzana

Potworne morderstwo rabunkowe.

2 trupy i 2 ciężko rannych w Krakowie.

W ub. czwartek wieczorem do Banku spółdzielczego „Hermes” przy ul. Dietlowskiej l. 62 w Krakowie przyszło dwóch mężczyzn w wieku od 21 do 27 lat, z których jeden porozumiewał się w żargonie żydowskim.

Jeden z nich stanął przy drzwiach, zaś drugi krzyknął do właściciela kantoru Sterna: „Ruki do góry” Oddaj pieniądze!

Stern tłumaczył się, że kasa zamknięta a on niema kluczy. Obecna Sternowa radziła mężowi, aby oddał pieniądze. Gdy Stern zbliżył się do żony, wówczas rabuś oderwał słuchawkę od telefonu i parzałami z rewolweru

położył Sterna trupem, a następnie zrabował mu zegarek i portfel.

W kantorze był obecny Mojżesz Vorschirm kupiec z Tarnowa i Czajewski, dozorca domu. Bandyta wyrwał V. z rąk tekę i strzałem zranił go niebezpiecznie w brzuch.

Uciekając bandyci strzelali i trafili krami Henryka Szancera, kupca z Krakowa i Juliusza Stoffa, kupca z Wiednia.

Szancer zginął na miejscu,

zaś Stoff został ciężko zraniony w brzuch. Vorschirmera i Stoffa odwieziono do szpitala, gdzie dokonano natychmiastowej operacji.

Pomimo pościgu policji, jak zwykle w Krakowie, morderców nie schwytano.

„Sinobrody” przed sądem.

Lan'ru mimo zapowiedzi, nie dał oczeiwanej przez publiczność sensacji.

Jak wspomnieliśmy, podczas przesłuchiwań w sprawie zaginionej o mej „narzeczonej”, p. Jaume, Landru oświadczył, że następnego dnia da adres dwu zaginionych. Tymczasem ograbił się do jednego i oczywiście podał adres fałszywy.

W sprawie obcanege adresu — rozpoczął swe rewolucje Lan'ru — oświadczył, iż czwarta narzeczone, p. Heon z ul. Rennes 167, gdzie mieszkała, przeprowadziła się do hotelu du Mans pod l. 159 przy tej samej ulicy i że tam mieszkała po 8 października 1915, t. j. sądownie ustalonej dacie jej zniknięcia.

Sąd natychmiast zarządził poszukiwania. Pokazało się, że w przytoczonym hotelu mieszkała przez jeden dzień p. Eon (bez H), ale 32-letnia (podczas gdy tamta liczyła lat 56) i nie po 8 października, bo w nocy z 6-go na 7-my.

Przyszła kolej na omawianie sprawy przedostatniej zaginionej, pani Pascal, rozwódki, pochodzącej z Tulonu, pięknej kobiety o lekkich obyczajach, liczącej lat 33, przybyłej do Paryża w październiku 1913 r., celem zarabiania szyjem na swe utrzymanie.

Sensację pewną wywołało oświadczenie obrońcy oskarżonego, który znów zakomunikował, iż od pewnego marynarza, znajdującego się obecnie w Landynie, otrzymał wiadomość, że marynarz ten w czasie pobytu w „pewnym domu” w Buenos Aires napotkał kobietę, której wygląd zgadzał się z rysopisem pewnej zaginionej. Kobieta ta miała powiedzieć owemu marynarzowi, że sterroryzowana w swoim czasie przez Lan'ru, wróci do Paryża dopiero po uskończeniu jego procesu.

W toku rozpraw świadkowie stwierdzali, że Lan'ru magnetyzował wzrokiem swe o i ry. Stał powstawał nawet hipoteza, iż Lan'ru swoim hipnotycznym paraliżował opór zaginionych kobiet.

Świadek pani Carbannel, opowiedziała w sądzie zdarzenie następujące: Oto pewnego razu pani Pascal zwierzyła się jej, iż Lan'ru, którego odwiedziła w jego mieszkaniu, usadowił ją w fotelu, a następnie rozpuchwszy jej włosy, wpatrywał się w nią swym fascynującym wzrokiem. Co się potem stało — dodała pani Pascal — nie wiem. Och, mamno — tak nazywała pani Pascal świadka — te oczy budzą we mnie strach.

— Czy pan używał polegi swego wzroku? — zapytała pewnego razu przewodniczący.

— Ja? — odpowiedział Lan'ru — Wszak ja noszę okulary.

Sala wybuchła śmiechami, mimo to jednak snuto refleksje na temat magnetyzmu.

Mniej pewnością siebie, iż przez cały czas rozprawy, okazał Lan'ru podczas rozpatrywania sprawy ostatniej z „narzeczonych”, żyjącej jeszcze panny Ferande Segret. Gdy ujrzała Landru, wybuchnęła płaczem. Landru powstał wówczas z miejsca i zdawał się być również tinie poruszonym. Drżał i z trudem starał się zapamiętać nad

sobą, nikt jednak napewno nie wiedział, czy i w tym momencie Landru nie odgrywał tylko komedii.

Paryski „Le Journal” zamieszcza następujący ustęp z pamiętnika p. Segret:

„Sądzę — pisała panna Segret — że niewiele kobiet w swym życiu doznało tak pełnego szczęścia, jak ja. Landru zaoszczędził mi wszelkich trosk codziennego życia. Był on dla mnie jak najbardziej urodziwym towarzyszem, jak najbarliwszym i jak najczulszym kochankiem, jakiego wogóle można spotkać. W ciągu dnia urządzałem często wycieczki jego autem do okolic, które pociągały ku sobie naszą romantyczną wyobraźnię. Wieczorem, w czasie ziej pogody, zapoznawał mnie ze swymi ulubionymi autorami. Wszyscy wielcy kochankowie i kochanki literatury dramatycznej interesowali go namil i. Muzyka wywierała na nim głębokie wrażenie. Gdy wracaliśmy z teatru, to Lan'ru tak rzecz urządził, że już zastawałam stół nakryty i przygotowany do intymnej kolacji. Lan'ru miał przytem zwyczaj przyciemniać światło abażurami o łagodnych barwach i śpiewać swoją ulubioną piosenkę z „Manon” Massenata”.

Panna Segret opowiada w swych pamiętnikach, że kiedy pewnego razu dała Lan'ru do zrozumienia, iż powątpiła o jego miłości i opuszczenia jego mieszkanie, to Lan'ru zobowiązał się na tak tragiczne gesty, że nagłona wyrzut mi sumienia, po pewnym czasie wróciła do niego i zastała w jego mieszkaniu niezwykle obraz. Oto na jego biurku znajdowały się rozrzucone kartki, na których ręka Landru wypisywała wiersze pełne smutku i rozpacz. W ten m, chwien m kroki m weszła wówczas do drugiego pokoju. Słania jak wryta w progu wobec niezwyklej inscenizacji, jaką tam ujrzała. Oto portret jej stał na swym zwykłym miejscu osłonięty krepą, fotel zaś stojący przed portretem nasuwał myśl, że Landru zagłębiał się tam w myślach, jak przed jakimś świętym obrazem. Podłoga była zarzucona płatkami róż...

Naturalnie Landru, zjawiwszy się wkrótce w domu, rzucił się jej do nóg i wtedy panna Segret, poruszona do głębi duszy, oświadczyła mu, że od tej chwili jej serce uderzać będzie w jeden takt z jego.

Do „Współdzielni” czy do „Bytu”?

W środę dnia 23 bm. odbyło się w gmachu przy ul. Zygmuntowskiej Nadzw. Walne Zgrom. członków „Spółdzielni spożywczej prac. centrali dyrekcji kolei państw.” we Lwowie, niedawno powstałej kooperatywy, z której ogólnie pod skrótami: „Centrala”. Cel m zebrania b. i zastanowienie się i powzięcie uchwały, czy członkowie „Spółdzielni” a równocześnie i „Bytu” mają wpracać do „Bytu” podwyższonej cenzie użycia, czy raczej przeznaczyć je dla „Centrali”, a zerwać z „Bytem”. Na powyższym nie musiała z konieczności

rzeczy rozwinąć się dyskusja, i to ogromnie gorąca i ożywa na nad dotychczasową działalnością „Bytu”, która dowiodła przedewszystkiem, że „Byt” istotnie nad tem najintensywniej pracował lat kilka, ażeby zgromadzić wprostnie do uwierzenia olbrzymi kapitał nienawici członków do swoich rządów i gospodarki. Wiele mówców mawiało do a nie „dobrodziejstwa” wiodarstwa „Bytu” wśród najwyższego oburzenia słuchaczy, a bezlitośnie piekającej, rzeczowej i cichej satyrą krytyce poddał je rew. T. Mówca stwierdził, iż „Byt” zbankrutował moralnie, pozwoliwszy się użyć za narzędzie dla politycznych celów ambicyonów, że podkopał zaufanie do siebie lekkomyślną spekulacją cen (cukier, mąka), wysoce niezdrową konkurencją z nową „Centralą” w wogóle nierobstwem. Przemówienie rew. T. wywarło na zgromadzonych silne wrażenie i zspotkało się z ogólnym unaniem w postaci rzeslistych oklasków.

Napróżno próbował następnie usprawiedliwić „Byt” obecny na zgromadzeniu dyrektor „Bytu” p. Hammer. Jego mdłe wywody i krucha argumentacja irytowały tylko, nie chciano wręcz słuchać p. Hammera, nie wiercono temu, co mówi. Zdemorwowany tem p. Hammer, ratując sytuację bez wyjęcia, zaryzykował „dmośnym głosem” twierdzenie, iż „Byt” był, jest i będzie, chociaż może... „niebo i ziemia przeminą”, ponieważ stolce dyrektorskie i synkury powinny trwać wiecznie.

Ale pewność p. Hammera przyjęto już z prawdziwym śmiechem i poliowaniem, poczem p. Dziekan przedstawił do uchwalenia wniosek, zawierający zlecenie na przystąpienie „Spółdzielni” do warszawskiej Centrali kolejowych kooperatyw. Wniosek przyjęto przygniatającą większością głosów.

Zgromadzeniu przewodniczył p. Köhler i p. Wondrausch, sekretarzował p. Tarczyński.

Komunikaty.

§ BACZNOŚĆ FUNKCYONARYUSZE SPEDYCYJNI! W niedzielę, dnia 27. b. m. o godz. 3:30 po poł. odbędzie się w lokalu przy ul. Sykstuskiej 19, parter, Walne Zgromadzenie. Obecność wszystkich konieczna. Komitet organizacyjny.

§ OGÓLNE ZEBRANIE przewodniczących, członków zarządów i delegatów Miejskowej Komisji Związków Zawodowych, odbędzie się w sobotę 26, b. m. o godz. 7. wieczorem, Rynek 8. Punktualna obecność konieczna. Sprawy ważne. i pilne.

× ZARZĄD „ŻYCIA” Twa akademickiej młodzieży soc. odbędzie posiedzenie we czwartek o godz. 7-mej wiecz. w lokalu przy ul. 3-go Maja 11 a. Obecność wszystkich członków Zarządu i Komisji ideowo-deklaracyjnej konieczne.

× „ŻYCIE” Two polskiej, akademickiej, niezależnej młodzieży socjalistycznej we Lwowie, odbędzie w sobotę 3-go grudnia o godz. 8-mej wieczorem w lokalu przy ul. Ormiańskiej l. 2.

Walne Zgromadzenie

z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie z działalności za rok ubiegły; 2) uchwalenie deklaracji ideowej; 3) wnioski i interpelacje.

Wpisy na członków Twa przyjmować będzie w tymże dniu i lokalu sekretarz „Życia” od godz. 6 do 8 wiecz.

× DO P. T. „AUTOMOBILISTÓW”. Związek Zaw. „Szoferów i prac. automobilowych we Lwowie zawiadamia P.T. Interesantów, że z dniem 21. listopada 1921 otwiera pod swym Zarządem Biuro pośredniotwa pracy, dla wszelkich kategorii pracowników przemysłu automobilowego, szoferów, monterów, ślusarzy, mechaników automobilowych, wulkanizatorów i pomocników automobilowych, tamże informacje, statystyki zawodowe wykaz samochodów osob. i ciężar. garaży, składowni i warsztatów rep.

Upasza się P. T. Pracodawców o zgłaszanie zapotrzebowania. Bezrobotni z branży zgłaszajcie się w celu wciągnięcia na listę. Godz. urzędowe przed: ot. 9—1 i ot. 3—7 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt. Lwów, Zielona 7. ZARZĄD.

Kary za lichwę towarową.

Pomimo ogłaszanej niżki cen, wiele artykułów spożywczych z dnia na dzień drożeje. Publiczność jednak strasza widzieć cipliwość i zawzięcie ściągających pasujących. Do urzędu walki z lichwą, codziennie napływają liczne skargi na paskarzy. Codziennie bywa tu karanych sporo osób przeciętnie na

ówierć miliona marek.

którą to suma wpływa do skarbu państwa. Widocznie nie odstrasza to paskarzy, albowiem zdziwiają oni stale publiczność, zapewne, szęby powetować sobie zapłacone grzywny.

Część ukaranych w ostatnich dniach podajemy pod pręgierz opinii publicznej.

Za lichwę przy sprzedaży ziemniaków ukarano: Fedka Maca z Kiernia na 6.000 mk. grzywny lub 16 dni aresztu, oraz skonfiskowano mu 10 korey ziemniaków, wartości 26.000 mk., Wasyła Lecha z Lubiany na 7.000 mk. lub 18 dni ar., 5 dni bezwzględnego aresztu i skonfiskowano mu ziemniaki, wartości 4.696 mk., Michała Piysa z Kłodna, na 3.000 mk., 10 dni ar. i konfiskatę ziemniaków, wart. 9.000 mk.

Za lichwę przy sprzedaży kapusty ukarano Katarzynę Bar z Żydątycz, na 7.000 mk., lub 16 dni ar., i konfiskatę kapusty, wart. 9.480 mk.

Zygmunt Pfau, zamieszkały przy ul. Zimorowicza l. 3, dopomagał „biednym“ paskarzom podbijaniem cen za ziemniaki ukarano go grzywną 25.000 mk. lub 25 dni ar.

Za lichwę mikiem ukarano: Edwarda Wer-

schlera, właściciela mleczarni na 2.000 mk. lub 7 dni ar., Annę Weklerową, Długosza 18, na 7 dni bezwzględnego aresztu, 10.000 mk. lub 20 dni ar.

Za lichwę przy sprzedaży masła i sera w Ryńku ukarano: Katarzynę Chruń (Jawa l. 7.) i Maryę Bałuk (Jawa l. 9.), po 10.000 mk. lub 10 dni ar., Andrzeja Rogowca, rolnika z Ubinia na 7 dni bezwzględnego ar. 3.000 mk., lub 10 dni ar., oraz skonfiskowano mu masło wart. 2.700 mk.

Za lichwę przy sprzedaży sliwek ukarano: Katarzynę Horlat (Objazdowa 2 a), i Katarzynę Frankowską (Jachowicza 12), po 30 dni bezwzględnego ar., 2.000 mk. lub 10 dni ar.

Za lichwę przy sprzedaży wędlin ukarano: N. Sabinę, wędliniarza przy ul. Działczyńskich l. 7, na 10.000 mk. lub 21 dni ar. i Franciszka Drzewickiego przy ul. L. Sapichy l. 23, na 10.000 mk., lub 20 dni ar.

Za lichwę przy sprzedaży chleba ukarano Władysława Wolanina, sklep przy ul. Żółkiewskiej l. 133, na 10.000 mk., lub 10 dni ar.

Za lichwę przy sprzedaży wódki w restauracji na Targach Wschodnich (Wałowa 27) na 20.000 mk. lub 40 dni aresztu.

Z sądu wyższego z Warszawy nadeszła wczoraj znaczna ilość odrzuconych prośb poprzednio ukaranych paskarzy, którzy prosili o darowanie im kar.

Wszelkie skargi na lichwę towarową, należy skierowywać pod adresem Urzędu walki z lichwą, przy ul. Rutowskiego l. 12

W sali rozpraw.

O SKRYTOBÓJCZE MORDERSTWO I CIĘŻKIE USZKODZENIE CIAŁA.

Pod przewodnictwem s. o. dr. Sochy rozpoczęła się wczoraj w sądzie przys. rozprawa przeciw braciom Tomaszowi i Stefanowi Tenetom, o zbrodnię skrytobójczego morderstwa. Tło rozprawy przedstawia się według aktu oskarżenia następująco:

Starszy z braci, Tomasz Teneta, utrzymywał w ciągu roku 1918 i 1919 stosunek miłosny z Anną Kohutówną, zamieszkałą w Opiłynie (pow. żółkiewski), którego owocem było dziecko, mające przyjść na świat w marcu 1919 r. Okoliczność ta była dla oskarżonego nadzwyczaj niewygodna ze względu na to, że właśnie miał zamiar zawrzeć małżeństwo z inną kobietą. W porozumieniu z bratem powziął plan zatarcia śladów dawnej miłości, przez zamordowanie Kohutówny.

W nocy dnia 24. lutego bracia Tenetowie zakradli się pod okno oświetlonego mieszkania Kohutów, poczem jeden z nich oddał strzał z browninga, do krzującej się po izbie Anny, po którym ciężko ranna padła z jękiem na ziemię. Ojciec jej, który wybiegł z domu natychmiast po strzale, usłyszał tylko oddalające się szybko po błocie kroki złoczyńców.

Ciężko ranna Kohutówna wyjawiała rodzicom historię swego stosunku z Tenetą i pewność, że tylko on mógł być sprawcą. Tej samej nocy przewieziono ją do szpitala w Żółkwi, gdzie pożyła dziecko, poczem stan jej zdrowia polepszył się tak dalece, że nawet szpital opuściła. Wkrótce jednak przywieziono ją powtórnie do szpitala, gdzie zmarła po kilku dniach na ropne zapalenie otrzewnej, spowodowane postrzałem w brzuch.

Zandarmerya ukr. — pow. żółkiewski pozostała w owym czasie pod okupacją ukraińską — już 27. lutego aresztowała obu braci i odstawiła ich do sądu powiatowego w Żółkwi. Tomasz T. przyznał się wówczas do popełnionej zbrodni, również liczne poszlaki świadczyły przeciw posądzonym. Mianowicie podczas rewizji w mieszkaniu obwinionych w sąsiedniej wsi kulowej, znaleziono buty, odpowiadające śladom, które zbrodniarze pozostawili pod oknem Kohutów, oraz browning z któ-

rego kalibrem zgadzała się huska naboju, znaleziona na miejscu czynu. Rozprawa przeciw Tenetom nie doszła jednak do skutku z powodu choroby Tomasza i rychłego wkroczenia wojsk polskich.

Obecnie oskarżeni stanowczo przeczą wszelkiemu udziałowi w zbrodni, tłumacząc się, że ich zeznania przed sądnymi ukr. były wymuszone przy pomocy bicia. Liczni świadkowie stwierdzają wprawdzie przyznanie się jednego z oskarżonych w czasie śledztwa, popadają jednak w sprzeczności co do tego, który z obwinionych oddał strzał w krytycznej chwili, tak, że okoliczność ta pozostaje na razie niewyjaśniona.

Oprócz zarzutu morderstwa, ciężącego na obu obwinionych, Stefan Teneta oskarżony jest o ciężkie uszkodzenie ciała, zadane w r. 1917 w Wiazowej niejakiej Kaśce Seńczuk, która na skutek stosunku z obwinionym znajdowała się wówczas w ciąży. W następstwie brutalnego zachowania się oskarżonego, u Seńczukowej w trzy dni później nastąpiło poronienie nieżywego płodu.

Po przesłuchaniu kilkunastu świadków, rozprawę przerwano do soboty do godz. 9. rano.

Obwinionych bronią adwokaci dr. Batorycki i Macieliński. Oskarżenie wnosi prok. Pakliowski.

Jak tani je we Lwowie.

Wiele pisze się i mówi o rzekomej niżce cen we Lwowie i w państwie. Jak w rzeczywistości wygląda ta niżka, świadczy o tem doniesienie do policji starszego posterunkowego Totha.

Wczoraj na placu Krakowskim Klara Pieper (budka l. 17) za 1 kg. mięsa wołowego pobrała

400 marek.

Katarzyna Przybyłowska (budka l. 49) pobrała 470 mk., zaś M. Powroźnik (budka l. 13) 460 mk. za 1 kg. mięsa wieprzowego.

Józef Katz (budka l. 32) za 1 kg. mięsa wołowego pobrał 30 mk. ponad cenę wytyczną.

Ceny za nabiał są niezwykle wysrubowane. Marya Nesterowa, właścicielka sklepu przy ul.

Jabłonowskich l. 24 za 1 litr mleka pobrała „po znajomości“

180 marek

zaś w Ryńku Katarzyna Makar była „sumieniejszą“, albowiem za 1 litr mleka pobrała tylko 130 mk., zaś Stefan Łuszer, rolnik z Wodnik, powiat Bóbrka pobrał 140 mk.

Ponadto uczyniono doniesienie na znaczną ilość przekupni, którzy nie wystawiają cen na sprzedawane artykuły spożywcze. Doniesieniami temi zajmie się Urząd walki z lichwą.

Komunikaty.

× GRUPA MONTERÓW, OPERATORÓW I MECHANIKÓW przy ulicy Kazimierzowskiej 15 zaprasza wszystkich swych członków na Walne Zgromadzenie, które się odbędzie we własnym lokalu w niedzielę 27-go listopada o godz. 11-tej przedpołudniem. Sprawy bardzo ważne na porządku dziennym. Punktualne jawienie się wszystkich członków konieczne.

× KOŁO AMATORSKIE KAFLARZY I CIKIERNIKÓW we Lwowie, ul. Zielona l. 7. I. p. Ku uczczeniu rocznicy powstania listopadowego odegra „Gwiazdę Syberyi“, dramat w 4. aktach hr. Starzewskiego. Słowo wstępne wypowie W. P. P. Dziurzyński.

ZWIĄZEK PRAC. FOTOGRAFICZNYCH urządzi dziś w sob. 26. bm. w Domu Narodnym ul. Rutowskiego Wielką Redutę. Początek o godz. 8. Zaproszenia wydaje się w „Domu Narodnym“ od 3 do 6.

NADEŚLANE.

Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

KÓŁKO ZABAWOWE DRUKARZY, urządza „WIECZÓR KATARZYNY“ w sobotę 26. bm. Zaproszenia w sekretaryacie Piekarska 18.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. W. LAUTERSTEIN
h. clev. kliniki dermatolog. w Berlinie, h. sekund. szpit. powsz.
powrócił i ord. Lwów, Sykstuska 37, (róg Stewackiego)

Dr. N. GRAF
powrócił i ord. w chorob. wewnętrznych od 2—5
LWOW, GRODECKA 89 (boczna Dzła ynskich).

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ
Sekundariusz szpitala powszechnego powrócił i ordynus
Słowackiego 4 naprzeciw głównej poczty.

DRUKI i STAMPILIE
wykonuje DRUKARNIA i WYRÓB PIECZĘCI
I. FRIEDMANA Lwów, ul. SYKSTUSKA 4.

Podziękowanie.

Zarządy wszystkich konsumów i kooperatyw składają WP. Makarewiczowej serdeczne podziękowanie za szczerą i wydatną pomoc jaką stale okazywała tym instytucjom z okazji przydziałów artykułów aprowizacyjnych. Zarządy konsumów nigdy nie zapomną, że i na skromnym stanowisku okazać można i dać dowody pracy obywatelskiej, uczciwej i społecznie wydatej. Dowody tego dała WPani Makarewiczowa, za co konsumy zasyłają szczerą „Bóg zapłać“.

APOLLO wyświetla od 26 listopada **nowość!** Kobieta która zastrzeliła **LUCY BORRINE** niezwykle dramat w 6-ciu aktach w głównej roli

Sanbor.

NIEDOLĘTWC RĄDY MIEJSKIEJ. — BOLSZE-WIZM I FUNDUSZ WYBORCZY ENDECYI. — PRACA KULTURALNA.

Jeszcze przed rokiem dał nowy starosta tu-
tejszej ludności uroczyste przyrzeczenie zrekon-
struowania rady miejskiej i powołania do tako-
wej reprezentantów wszystkich stronnictw poli-
tycznych. Dotychczas przyrzeczenia tego nie speł-
niono. Być może, że zamiary władzy politycznej
były jak najlepsze, ale cóż z tego, kiedy u nas
ponad władzą stoi tak zw. Rada narodowa (czytaj:
narodowa demokracja). Paraliżują oni każdą myśl
zdrową i demokratyczną, hasłami ich bowiem nie-
tolerancja i przemoc. Wilocześnie musi i tak-
że p. starosta ich rozkazom poddać, skoro do-
tychczas nasza rada rządzi właściwie bez rady i bezradni,
a owoce tych rządów są wprost fatalne. Podatk-
i konsumcyjne, targowe i inne daniny, obciążające
przeważającą część ludności uboższą, nakładają się
coraz to nowe, pieniądze jednak gdzieś wsiąkają
i nie wiadzieć, na co właściwie się je obraca.
Służbie magistrackiej płaci i skłaniając się i
skądś wynagrodzenie (strażakom akcyzy po 2000 mk.
miesięcznie!), o jakiejś inwestycji lub i i w ogóle
szerszej np. na polu aprowizacji nie ma mowy,
przeciwnie, Świątyni Magistrat przypatrzyć i i
mu spokojnie, jak wieśniacy naci śrubują cenę środ-
ków żywności z dnia na dzień na górę, tak, iż
miasto naraz, które ongiś zaliczano do najtańszych,
teraz na punkcie drożyzny może innym przodować.
Nie pozostaje ono jednak także w tyle, o ile chodzi
o brud i niechlujstwo. W lecie tamny kurz unosi-
sz się po ulicach, obecnie zaś brud i błoto po-
kolana, o ile mroz się nie ziuje. Rozkazów ma-
gistrackich, by śnieg z chodników uprzętać, i i
seryo nie traktuje i dziwić się temu nawet nie
można, skoro sama gmina nie oczyszcza chodników
przed swoimi gmachami i placami a przejście
przez ulicę z jednego trotoaru na drugi jest wprost
z niebezpieczeństwem utonięcia w błocie połą-
czona. Biedne dzieci szkolne, nim do budynku
szkolnego nadążą, zużyć muszą część sił fizycz-
nych, nie mówiąc już o niszczeniu obuwia i u-
brania.

Przy obecnej gospodarce nie świą nawet na-
dziają jakiejś poprawy stosunków, dlatego też do-
magamy się stanowczego zaistnienia sprawy re-
konstrukcji rady miejskiej i powołania do tako-
wej — tak jak we wszystkich innych miastach —
także reprezentantów klasy robotniczej, bo San-
bor nie może stanowić wyjątku.

Może jednak aż do czasu tej rekonstrukcji
uwagi powyższe przecież obudzą naszych ojców
miasta z letargu, nadarza się im bowiem obecnie
znów sposobność dania znaku życia o sobie, bo

spadł świeży śnieg, który pod nogami się topi.
Gmina musi jednak pójść dobrym przykładem na-
przód, a pomału nie kępować się w zarządzeniach
tem, że np. urzędowi pocztowemu może wygo-
dniej, gdy śnieg i błoto zatarasuje wejście pu-
blikności, lub też tem, że właściwie i dem. realność
jest obszarnik. Najwyższy byłby też czas, by je-
dyną drogą, prowadzącą przez ogród miejski (Bo-
że się goś, jak on utrzymamy!), żwirzem posypać
i należyście oświetlić.

W dotychczasowej t. zw. radzie miejskiej za-
siadają przecież wyłącznie narodowi demokra-
i, winni zatem tem bardziej postarać się o oczyszcze-
nie dróg i chodników, skoro właśnie teraz za-
powiedzieli kwestę po domach celom zebra-
funduszu antibolszewickiego. W jednej z poprzed-
nich korespondencyi donosiłem już, że na konwen-
tydu end ekim wybrano komisję a i bolszewi ka.
Wyraziliśmy wówczas obawę, by z komisji a i i
z czasem nie powstało cię do postugujące się pro-
wokacją, celom konstruowania czynów karygod-
nych. Cel tej komisji był nam bowiem niezrozu-
miący, bo z dumą stwierdzić możemy, że wśród
tutejszych robotników nie ma nawet śladu ruchu
bolszewickiego; nie dla w zatem, że cała ta akcja
wzbudzała u nas podejrzenie. Teraz dopiero wy-
szło szydło z worka — nie o walkę z bolszewiz-
mem chodzi, lecz o zebranie funduszy. Czy ze-
branie tych funduszy pozostaje w związku ze
zbliżającymi się wyborami sejmowymi i niechaj so-
mi czytelnicy osądzą. Zwracamy tylko uwagę, że
pieniądze te zbierać będą reprezentanci endecji
a już to samo powinno być przestroga dla tu-
tejszych obywateli. Radzimy też arantem, by
wizyty ograniczali tylko do swoich stron i ków.
Jeżeli narodowej demokracji tak bardzo zależy
na uświadomieniu mas, na wykazaniu szkodliwo-
ści bolszewizmu, a nie na szczu i i intrygowaniu,
to niechaj urządy odpowiednie odczyty i wykła-
dy, które większe korzyści przyniesić mogą, niż
„działalność“ jakiejś tam komisji a i bolszewickiej.
Myśmy już rozpoczęli cykl wykładów za mującym
odczytami tow. dra Dorosła z Przemysła. (Nauka
a robotnicy).

Obecnie apelujemy do tutejszej post powej in-
teligencji, by wyszła z dotychczasowej rezerwy
wobec ruchu robotniczego i udzieliła nam pomo-
cy w naszej pracy kulturalnej, bo podniesienie
poziomu etycznego i moralnego ludności jest na-
lepszą ostoją przeciw bolszewizmowi, a nie two-
rzenie inkwizytorskiej komisji.

3 ruchu robotniczego.

* **BACZNOŚĆ KOLEJARZE PPS.** W ponie-
dzialek 28. listopada odbędzie się w sali Zwią-
zku Kolejarzy Gródecka 69 o godz. 7-mej wiecz.
Zgromadzenie Partyjne z następującym porząd-
kiem dziennym:

- 1) Wybór Komitetu dzielnicy 7-mej;
- 2) Wnioski.

Zaprasza się także członków PPS. nie ko-
lejarzy.

KOMITET.

§ **BACZNOŚĆ METALOWCY!** Zebranie wszy-
stkich członków odbędzie się 27. listop., w pi-
dzialek, o godz. 11. przedpołudniem w sali me-
talowców ul. Ormiańska 31. Również uprasza się
wszystkich maszynistów — palaczy na zebranie
sekcji o godzinie 10. rano. O godzinie 3 po poł-
udniu zebranie wszystkich uczniów z zawodu me-
talowego. Jawcie się wszyscy, sprawy ważne.

Uprasza się członków o uiszczanie wkładek i
odbiór legitymacji.

Zarząd.

§ **ZE STOSUNKÓW ORGANIZACYJNYCH
WSRÓD HANDLOWCÓW.** Odnosnie do notatki
umieszczonej w „Dzienniku Ludowym“ z 21. li-
stopada b. r. w sprawie związku zawodowego
handlowców we Lwowie, prosi Komisja Zawo-
dowa o umieszczenie następującego wyjaśnienia:
W wyżej wspomnianej notatce, grupa ludzi nazy-
wająca siebie wydziałem związku pracowników
handlowych, a mieszcząca się przy ul. Kazimierz-
owskiej 1. 15, zarzuca związkowi zawodowemu,
których lokale znajdują się przy ul. Sykstuskiej
1. 19, jakoby prowadził robotę destrukcyjną i
nawołuje handlowców do zmiany tego „szwadra
rozbiłaczy jedności koleżeńskich“. Świadczy na-
leży, że wszystkie związki zawodowe znajdujące
się przy ul. Sykstuskiej 1. 19, jako to związki za-
wodowy fryzjerów, robotników chemicznych,
szewców, czapkarzy, należą do Centralnej Komisy-
ji klasowych związków zawodowych w Polsce a
reprezentanci ich są członkami miejscowej komisy-
ji zawodowej we Lwowie. Wszystkie te związki
brały udział w konferencji 6 i 9. października
b. r. a świadectwem decydującym dla warchotów
z ul. Kazimierzowskiej 1. 15 był fakt usunięcia
ich z tejże konferencji, jako rozbiłaczy jedności
proletaryackiej.

Obecnie dążymy do scentralizowania i włą-
czenia do ogólnego państwowego związku pracow-
ników handlowych, wszystkich w tym zawodzie
pracujących, na co wszyscy, z wyjątkiem domo-
rosłych rozbiłaczy i czcniów partyjnych, wstyd-
nie godzą. Niech słowa te dotrą do wszystkich pra-
cujących handlowców, aby zerwali maskę tym, dla
których jedność klasy pracującej Polski, jest so-
lą w oku.

§ **ZWIĄZEK ROB. PIEKARSKICH** zwołuje
poufne zgromadzenie na niedzielę 27. listop.
o godzinie 4-tej popołudniu w sali własnej Ry-
nek 29 I. p.

Sikorski.

Ku Jaszek.

§ **BACZNOŚĆ ROBOTNICZY PRZEMYSŁU
SKORZANEGO!** Zebranie mężów zaufania w
sprawie bezrobocia odbędzie się w niedzielę 27.
o godz. 10-tej rano w lokalu Rynek 8. Sekcja ry-
marzy odbędzie zgromadzenie w sobotę 26-go
o godz. 3-ciej popoł. w lokalu Kępczarska 2.
Sekcja żydów, szewców w sobotę 26. o godz.
3 popoł. w lokalu Sykstuska 19.

§ **OSTRZEGA SIĘ** robotników stolarskich z
prowincyi, aby emigrali Lwów. W mieście dają się
odczuwać obawy bezrobocia, a uzyskanie pracy
jest bardzo trudne.

Sprawy partyjne.

* **W LOKALU ZZK w STANISŁAWOWIE**
odbędzie się w niedzielę 27. bm. o godz. 10-
ej rano wykład tow. Skalaka ze Lwowa na temat:
Dzisiejsze zagadnienia w polityce państwa pol-
skiego.

* **BACZNOŚĆ TOWARZYSZE W KNIHINI-
NIE KOLONIA!** W niedzielę 27. bm. o godz.
3-ciej popoł. odbędzie się w Czytelni ro-
botniczej PPS zebranie partyjne z referatem
tow. Skalaka ze Lwowa o sprawach organizacyj-
nych.

* **BACZNOŚĆ** Towarzysze w Kołomyi. We
wtorek 29. bm. o godz. 7-mej wieczorem odbę-
dzie się w lokalu „Domu robotniczego“ zebra-
nie z wykładem tow. Skalaka: „Sytuacja poli-
tyczna i sprawy organizacyjne“.

* **ZAWIADAMIA SIĘ** organizacje i Koła
P. P. S., że Sekretaryat otrzymał już nowe marki
partyjne. Zamawiać należy w Sekretaryacie PPS.
dla wschodniej Małopolski, Lwów, Sykstuska
I. 21, II. p.

OGŁOSZENIA.

FURVANA zdolnego do ciężarowych koni poszukuje
natychmiast Biuro Spedycyjne S. CHALAT Lwów
ul. Słoneczna 3. Zgłoszenia w Biurze.

Wódki i wina najlepszej jakości po
najniższych cenach
(flaszka wódki od 1-160 Mk.; flaszka wina od 900 Mk.)
on gros i detalczna szerze aż soku malinowego na
flaszki. Najlepsze „Tokajery“ węgierskie (prawdziwe)
Syal wódki F. ANTOSZKA MUZYKANT, ul. Polutajia 2.

KAPELUSZE dla Pań i Panów przerabia na najnowsze
fasony Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Ru-
dolfa Nowelta Lwów, Balonowa 3.

OKCZYA do sprzedania nowe metalowe łożka i futro
męskie lisek bite. Kopernika I. 16, I. p. ganek na
prawo.

STAMPILIE kauczukowe i metalowe
wykonuje najtaniej
rytmnik **I. Goldgefer** Lwów, Sykstuska 17.

TABLICE lano i malowane
wykonuje najtaniej
rytmnik **I. Goldgefer** Lwów, Sykstuska 17.

DR. MED. B. MÜHLBAUER, specjalista chorób skór-
nych, wenerycznych, pęcherza, nerek, ko metyki
lekarckiej i cho oby włosów ordynuje w Stryju
ul. Mickiewicza 22. 3033-

PRASOWACZKĘ pierwszorzędną do fabryki bielizny
w Czerniowcach przyjme natychmiast przedstawici-
ciel, warunki nader korzystne. Oferty i referencje pod
„SPECJALISTA“ do Administracyi. 3-x

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista dr.
FRISCH, ulica Walsowa 11.
Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przed-
10.000.000.

1. karz chorób wene-
rycznych i skórnych
Dr. A. NADEL
oreyuuie od 12-1 i od 3-5 pop
LWÓW, PL. HALICKI 7.

KURSA ZIMOWE

nauki obcych języków, stenografii
i buchalterji od 1 grudnia
w „ECOLE REFORME“
ul. Pańska 1. 14 Rok założenia 1910.

Krajowa FABRYKA CZEKOLADY,

cukrów deserowych, cukierków, pierników, herbatników i t. p.
BERNARD REISSA, przy ul. Skarbkuwskiej 15
poleca na zbliżające się święta w wielkim wyborze OZBOBY na DRZEWA,
BONTONIERKI, FIGURKI Z CUKRU I CZEKOLADY, znane z dobroci.

NADZWYCZAJNE**WALNE ZGROMADZENIE****SPOŁDZIELNI KOLEJARZY „ŁĄCZNOŚĆ“**

we LWOWIE

odbędzie się 2. grudnia br. o godz. 17-tej a w braku
Kompletu przy jakiegokolwiek bądź ilości członków
o godz. 18-tej w sali gimnastycznej Szkoły Kolejowej
z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
- 2) Sprawozdanie Zarządu za czas od 16/8 b. r.
- 3) Sprawozdanie delegata z Warszawy z odbytego szkoleń w czasie od 4/8 do 30/8 br.
- 4) Wybór Zarządu i uzupełnienie Rady Nadzorczej.
- 5) Zmiana statutu i podwyższenie udziałów.

Wstęp tylko za okazaniem legitymacji kolejowej i pokwitowania
na złożony pełny udział.

ZA RADĘ NADZORCZĄ.

M. Kordasiewicz, prezes, A. Radoń, sekretarz.

AIDA
FRAUDZWE
vergè combustible.
BIBLIKI CYGARETOWE
W KSIĄŻECZKACH
I TUTKI HIGIENICZNE
z WATĄ
Erawilone 1-120
z wyjątkiem 2-120 „SZABELKA“
Fabryka: LWÓW, SAKRAMENTEK 16.

KTO CHCE kupić ??

po najniższych i zniżonych
cenach niech nasze lub
przyjeżdżając do Łodzi się
uda do składu fabrycznego

M. Bryl ul. Piotrkowska 56
w końcu podwórza
idzie się do nabycia w resz-
tkach i sztukach towarów na
bieliznę, poszwy, wsyny, na
damskie i męskie ubrania,
placze, sukna, kofdry,
szewioty, podzewki, również
płótna, barchany, cajo, chu-
stki, pończochy, obrusy, ko-
dry i wiele innych towarów.
UWAGA: Wysyłam pocztą
za załączką odcinki i resztki
w każdej ilości i potrzebnego
towaru po otrzymaniu za at-
ku Cenników i próbek się nie
wysyła. 3252-5

DO EGZAMINU W AKADEMII HANDLOWEJ

Przyspieszony, dwumiesięczny kurs
Buchalterji i Rachunków kasyjerskich
od 3 grudnia codziennie przedpołudn.

w „ECOLE REFORME“
ul. Pańska 1. 14.

Przeciw ŚWIERZBOM I SWEDZENIU

niezawodny środek **SKABIN**
poleca Hurtownia materiałów aptekarskich
ESKULAP - LWÓW
Jagiellońska 11 a.

Inserujecie w Dzienniku Ludowym**Koncesjonowany Zakład elektrotechniczny i mechaniczny****K. SIKORA & T. FLISAK** Pracownia elektrotechniczna i mechaniczna
WE LWOWIE, UL. ZIELONA 1.

przyjmuje wszelkie roboty elektrotechniczne i mechaniczne; za instalowanie świateł, motorów
pompowych, telefonów, dzwonek, zabezpieczenia kas oraz pol przed wamaniem.

ODDZIAŁ MECHANICZNY: naprawa maszyn do pisania maszyn do szycia, naprawa
oraz przewożenie motorów elektrycznych, armatur wodo-
ciągowo-gazowych, tudzież wszelkie reperacje w ten zakres wchodzące.

STAŁE POGOTOWIE NA WSZELKIE NAPRAWY.**ZAWIJANKI Mk. 3500**

tylko w Magazynie Łowców dla Pań
Münzer i Frisch
ul. Kilińskiego 1. (naprz. Kawiarni Wied).

35% niżej cen fabrycznych!**NAJLEPSZA PRSTA DO OBUWIA****„MAZUR“**

hurtownie po 480 Mp. za tuzin poleca
GUSTAW ZWERDLING, Lwów, Legionów 39.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SŁPETER

10-3 Sykstuska 17, ord. od 8-9i od 12-5.

Sprzedż ziemniaków

w dowolnej ilości,
także nieczłon-
kom po

2.600 Mp za 100 kg.

KONSUM STOLARZY „ZGODA“, pl. Benedyktynów 4.**KAPELUSZE**

DLA PAŃ, PANÓW I DZIECI WYRABIA
W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I OSTAT-
NIEJ KREACJI

I-sza KRAJ. FABRYKA KAPELUSZY

RUDOLFA NEUWELTA

LWÓW, BALONOWA 3. (wł. gmach fabr.)

Jest SPRZEDAŻ HURTOWA I DETAILICZNA.

BUTY I TRZEWIKI ROBOTNICZE

własnego wyrobu — pierwszorzędnej jakości.

Hurtownia dla Konsumów

Skład: Lwów, ul. Romanowicza 11.

BACZNOŚĆ RODACY!

Kto ma zamiar nabyć majątek w dzielnicy Poznań-
skiej, dobrać i korzystnie niech się zgłosi do Biura
naszego z całą pewnością, a bądź c zadowoleny.

Ponieważ mamy w każdym z wszelkiej kategorii
realności, to znaczy, mamy na sprzedaż z tak
ciemieckich, folwarków, posesji ziemskiej z peł-
nym zrywnym i marnym inwentarzem. Rowie z
m. blami, większe i mniejsze domy z notela-
mi, restauracjami, sklepami, pięknym ogrodem,
wile i t. d. po bardzo przystępnych cenach.

Ponieważ nasze Biuro ni. Aczona ilość ludności
z Małopolski zadowala, spozrywamy się ze i ra-
dal ludność nasza będzie zadowolona.

Zgłoszenia tylko osobiste lub odpowiedź za na-
destaniem 10 Mk. w znaczkach.

**BIURO POSRED. ICZO-KOMISOWE
NIEDŹWIADEK i Ska**

ul. Zduńska 12 lub ul. Sienkiewicza 1.

Upraszamy Szanownych Relie tantów o przyby-
cie wprost do Biura naszego a w drodze nie wdawać
się z żadnymi wścizkami, którzy ludzi balamacki
często okradają. — 3

**PIECZECIE
MONOGRAMY
TABLICE**

Wykonuje najtaniej do pracowni na I. piętrze.

Rytownik D. Weiss Lwów,

Zamówienia z prawicy! uskuteczna odwołanie.